

**Provincie
Antwerpen**

Zorgzame dorpen: een antwoord op de uitdagingen in je dorp

- 1. Huidige ervaringen**
 - Waarom?
 - Analyse, visievorming en uitvoering
- 2. Naar een “ondersteuningspakket zorgzame dorpen”**
- 3. Volgende stappen**

Uitdagingen op vlak van zorg voor gemeenten:

- Vergrijzing, toename van chronische zorg, nood aan voldoende zorg dat betaalbaar en goed bereikbaar is.
- Regiefunctie: zorgaanbod op gemeentelijk niveau.

Provincie: gemeenten ondersteunen (zorg: grondgebonden thema)

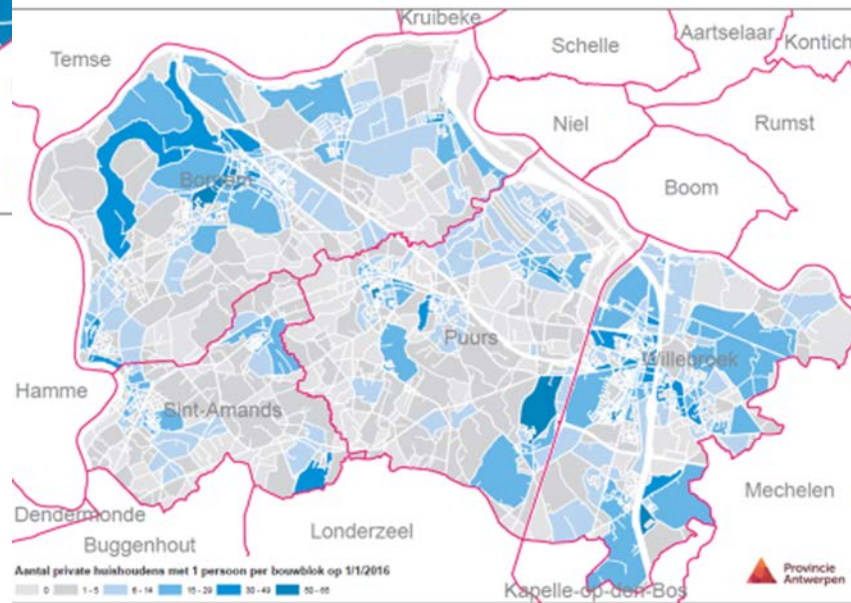
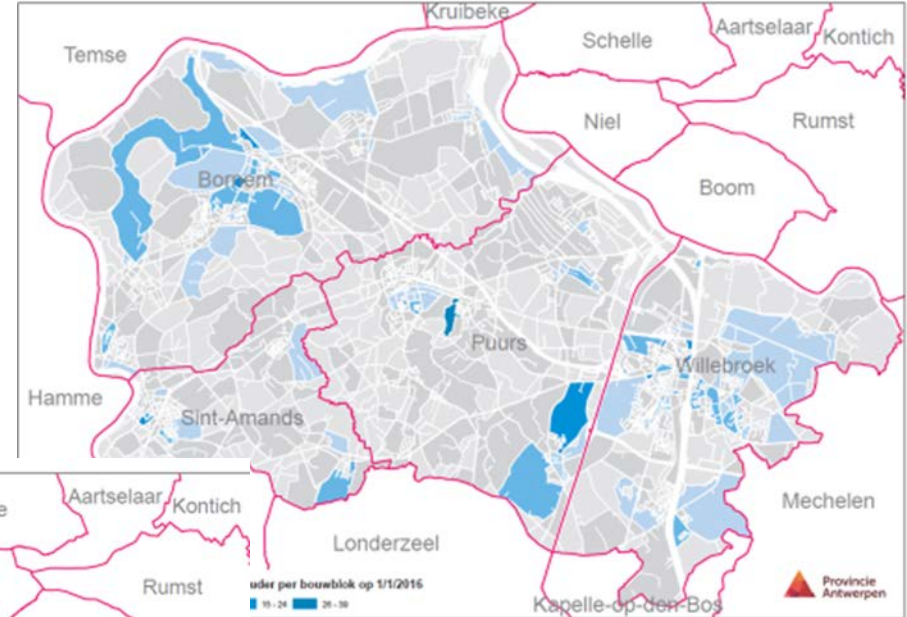
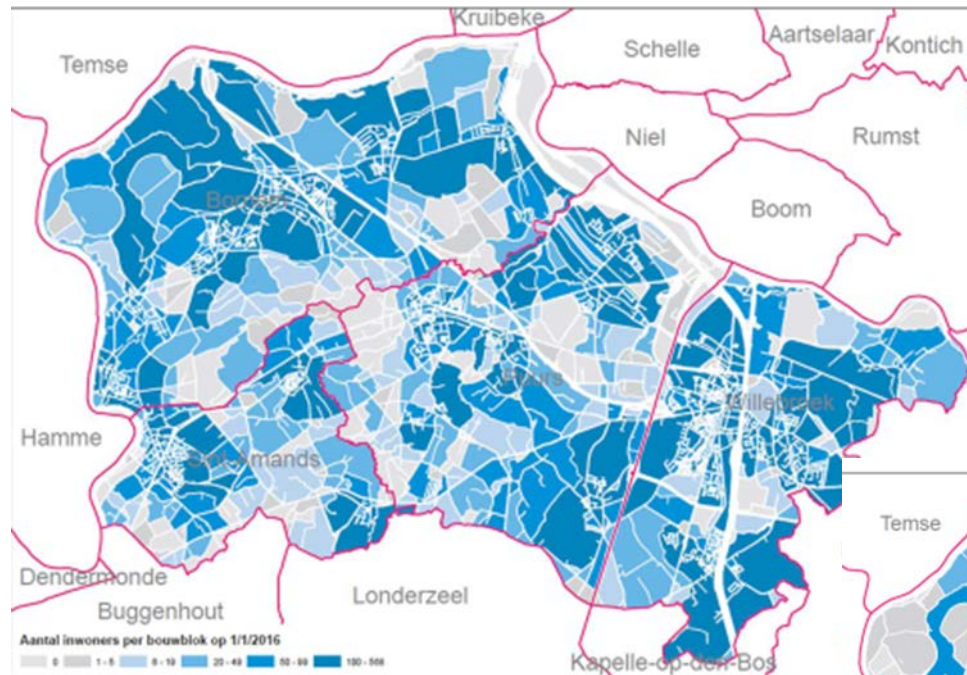
- Welke vraag is er vanuit demografische ontwikkelingen?
- Aanbod van zorg, de infrastructuur en de locatie.
- Thema zorg uitwerken samen met wonen en welzijn.

61% van de bevraagde zorgorganisaties willen meer informatie rond zorg in het dorp / in de buurt:

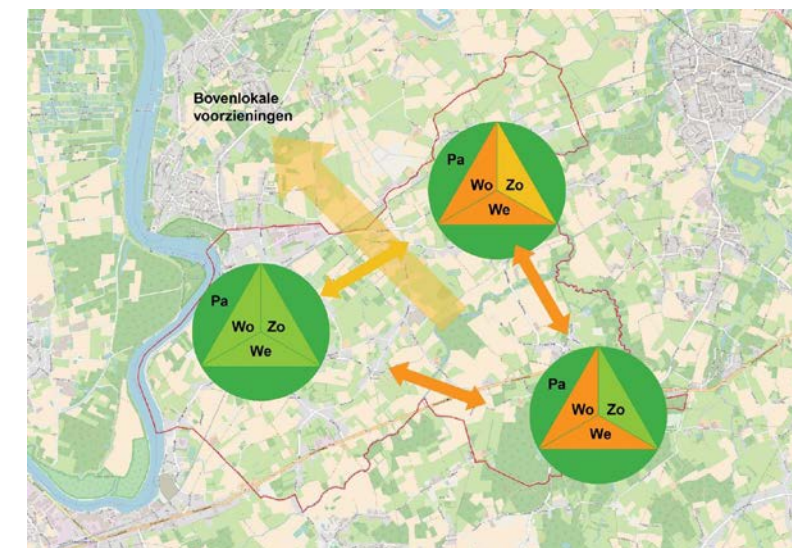
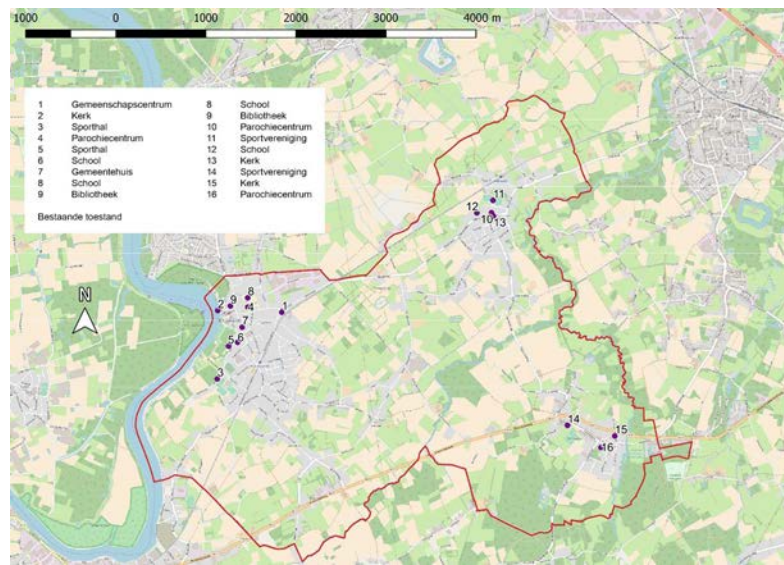
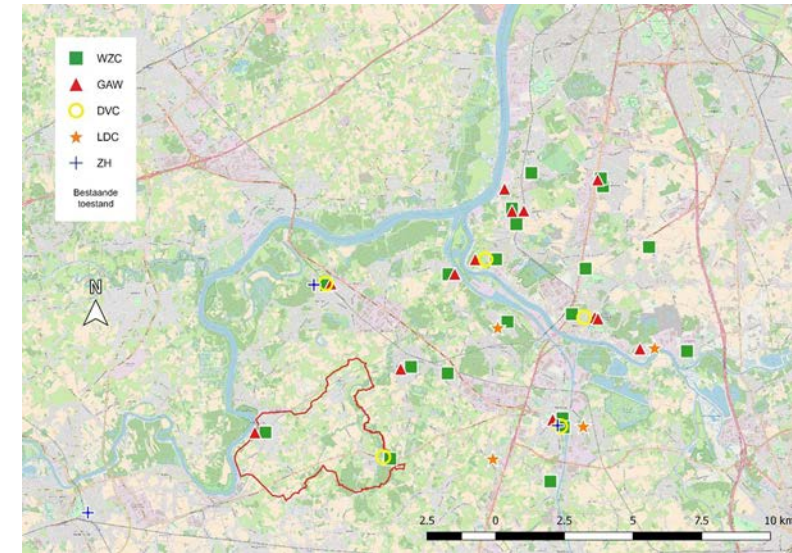
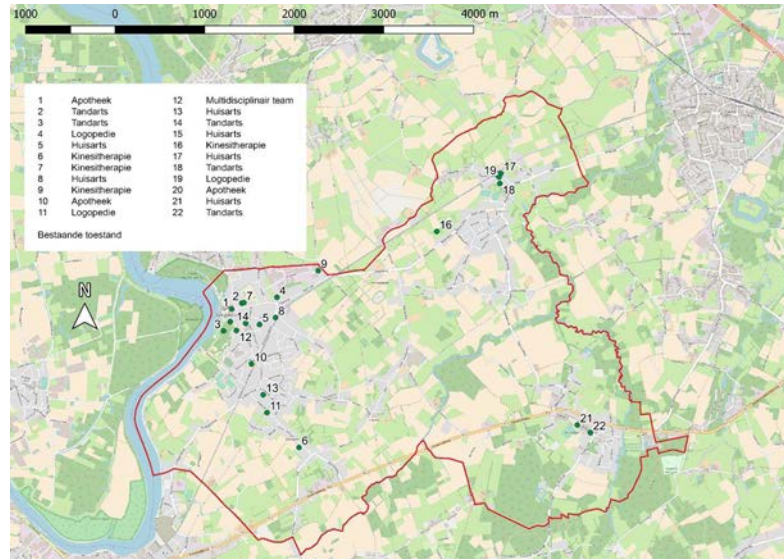
- Zorgzame dorpen? Hoe goed dorpenbeleid op vlak van zorg uitbouwen?
- Hoe weten hoe de omgeving er uitziet, wat is er tekort, ...?
- Met wie samenwerken? Hoe samenwerking opbouwen?

(bron: bevraging door dienst Economie, Innovatie en Samenleven, provincie Antwerpen)

Ervaring: analyse (voorbeeld Sint-Amands)

Ervaring: analyse (voorbeeld Sint-Amands)

Ervaring: analyse (voorbeeld Sint-Amands)

Stuurgroepen (4X)

Interviews: CAW, CM, De VoorZorg, SVK Optrek, OTV, Familiehulp, WZC, zorgbedrijf,
...

Workshop 1: Gemeente, zorgorganisaties (samen nadenken over de vraagstukken en mogelijke oplossingen)

Workshop 2: Beleid (met vier gemeenten)

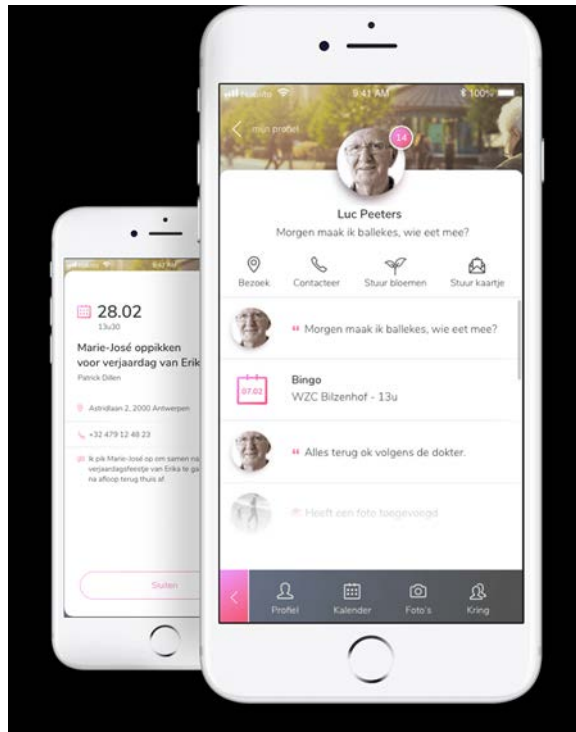
Ervaring: visie (voorbeeld Westerlo)

Uitvoering (voorbeeld Olen)

Noblito is een startende onderneming die op een vernieuwende en innovatieve manier actief wil bijdragen tot een betere dienstverlening om een antwoord te bieden aan de problematiek van onze vergrijzende maatschappij.

Innovatieve en duurzame projecten die een echt antwoord bieden op de uitdagingen van onze samenleving. Daar zijn de organisatoren van de Belfius Smart Belgium Awards naar op zoek. Drie Kempense genomineerden mogen naar de finale. We stellen ze even voor: 'Slimme sensoren in de zorg' is een proefproject om de zorgsector met sensortechnologie te ondersteunen. Nachthub Arendonk is een logistiek centrum voor nachttransporten in de Antwerpse haven. In Turnhout is Digitale Woonassistent een aanspreekpunt voor jong en oud rond wonen, diensten en zorg. (mph)

Belfius

Smart

Belgium

AWARD

OLEN

Uitbreiding van toepassingsgebied wordt verder onderzocht

Slimme sensoren verhogen de zorg- en leefkwaliteit

'Slimme sensoren in de zorg' werd het voorbije jaar met succes uitgetest in het woonzorgcentrum Zilverlinde in Olen-centrum. Momenteel wordt uitgezocht of het systeem kan uitgebreid worden naar bijvoorbeeld bejaardenwoningen.

Voor het proefproject in Olen werd in elf kamers van zorgbehoevende bejaarden een speciale sensor opgehangen aan het plafond. Het apparaatje lijkt een beetje op een rookmelder, maar kan veel meer. Als een bewoner 's nachts zijn bed verlaat om naar het toilet te gaan, zal de sensor dat registreren. En als de bewoner daarna niet binnen de geprogrammeerde tijd de badkamer weer verlaat, zal het systeem een alarm geven aan het verplegend personeel. Zij kunnen dan meteen via een camera zien of er iets aan de hand is. De sensor slaat ook alarm als de bewoner 's nachts de kamer verlaat. Het toestel reageert ook op hulpgeroep. Het is technologie die uit de bewakingssector komt, maar die dus ook perfect van toepassing kan zijn in de zorg.

Bij de eerste evaluatie na negen maanden waren de reacties eensluidend positief. De bewoner

Peggy Rix
WZC Zilverlinde

"De sensoren kunnen per kamer geprogrammeerd worden wat ze moeten melden."

slapen over het algemeen beter omdat er ook toezicht kan gehouden worden zonder dat men fysiek de kamer moet betreden. Mensen met dementie die 's nachts geregeld dolen, worden nu meteen opgemerkt. "We kunnen hen dan sneller opvangen, geruststellen en weer terugbrengen naar hun kamer voor deze bewoners andere bewoners wakker maken", weet Peggy Rix, directeur van het woonzorgcentrum.

Persoonlijk

"Het unieke aan de sensoren is vooral dat per kamer kan geprogrammeerd worden welk potentieel gevaarlijk gedrag ze moeten registreren. Bij de eerste persoon

De initiatiefnemers bij de lancering van het project. FOTO MARC PEETERS

zal dit zijn als het bed verlaten wordt, en bij de buurman pas wanneer die de kamer verlaat." Voor het personeel is de aanwezigheid van deze technologie een hulp en geruststelling. "En dat geldt ook voor de familieleden van onze bewoners."

Het project 'Slimme sensoren in de zorg' is een gezamenlijk project van de provincie Antwerpen, de

WZC Zilverlinde, het bedrijf Tivedo, zorgproeftuin LiCalab en het zorginnovatiefonds van de provincie Antwerpen. Dit jaar wordt een verdere studiefase uitgevoerd. Drie vragen staan daarbij centraal. Of soortgelijke sensoren in assistentieflets en bejaardenwoningen zorgbehoevende senioren eventueel langer thuis kunnen laten wonen. Of dit

concept ook uitgebreid kan worden buiten de huidige zorgzones zodat de ambitie om langer thuis te wonen in heel Olen als lokale gemeenschap kan waargemaakt worden. En ten derde wordt bekeken of thuiszorg op zich efficiënter kan gemaakt worden voor de bewoner en de mantelzorger.

MARC PEETERS

Naar een ondersteuningspakket

Nood aan een systematische inzet van verschillende (provinciale) instrumenten, voor het ondersteunen van gemeenten.

Naar een **ONDERSTEUNINGSPAKKET ZORGZAME DORPEN** in kader van het dorpenbeleid.

Provincie
Antwerpen

KU LEUVEN

VONK3
@THOMAS MORE

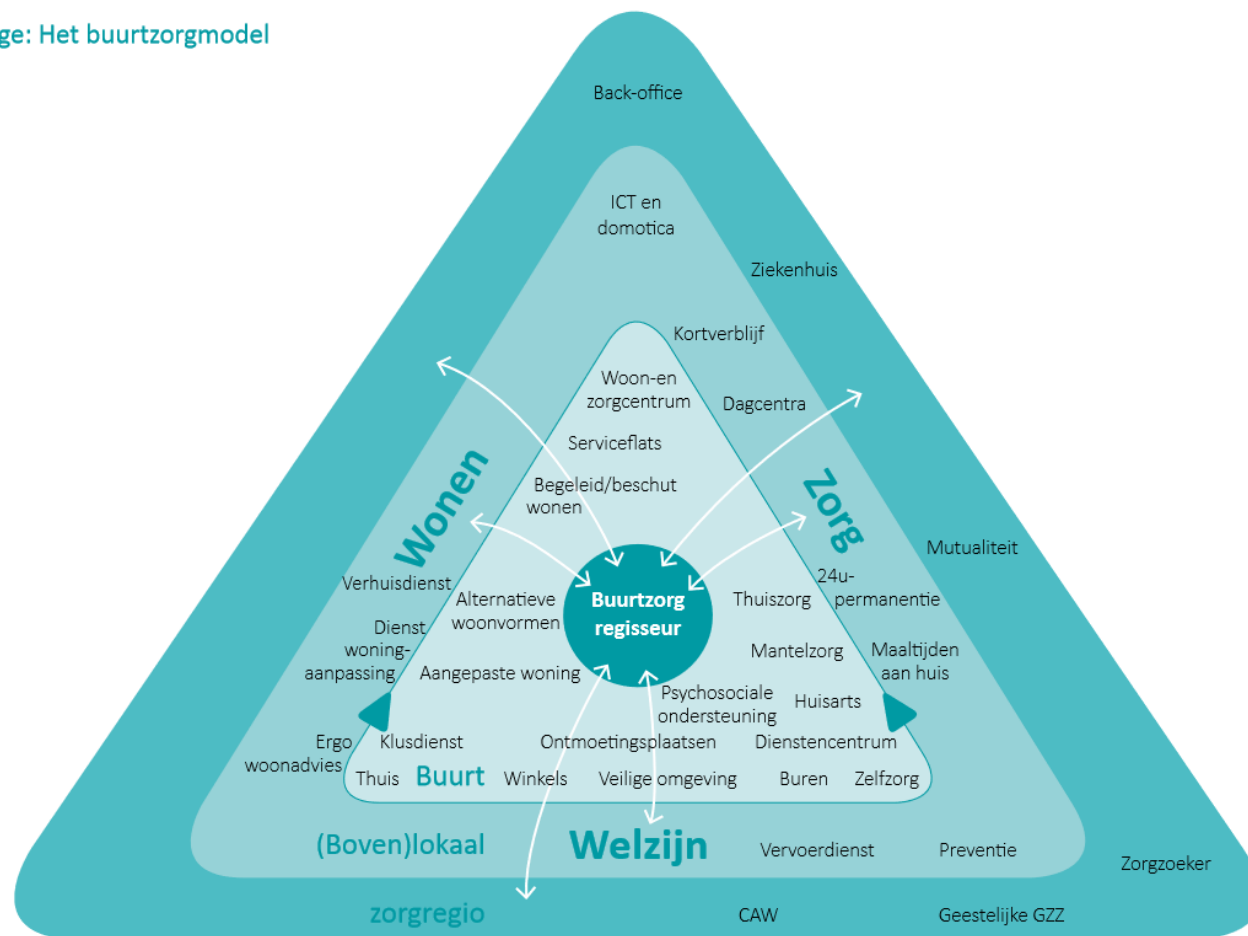
- **ZORGZAAM DORP** (Beckaert et al., 2016). Een dorp waar:
 - Mensen elkaar **kennen**, zich thuis voelen, waar ontmoetingsplekken zijn, waar ze sociale contacten hebben
 - Bewoners elkaar **helpen**, en daar ook in gestimuleerd en ondersteund worden
 - Er voor elke bewoner een **aanspreekpunt** is voor informatie of hulp
 - Alle mensen die informele of formele hulp en zorg nodig hebben, die ook **kunnen krijgen**
 - **Huisvesting en publieke ruimte aangepast** zijn aan ouderen en zorgbehoevenden
 - Professionele hulp- en zorgverstrekkers hun aanbod **afstemmen** op de individuele noden van elke buurtbewoner, maar ook op elkaar en op de noden in de buurt

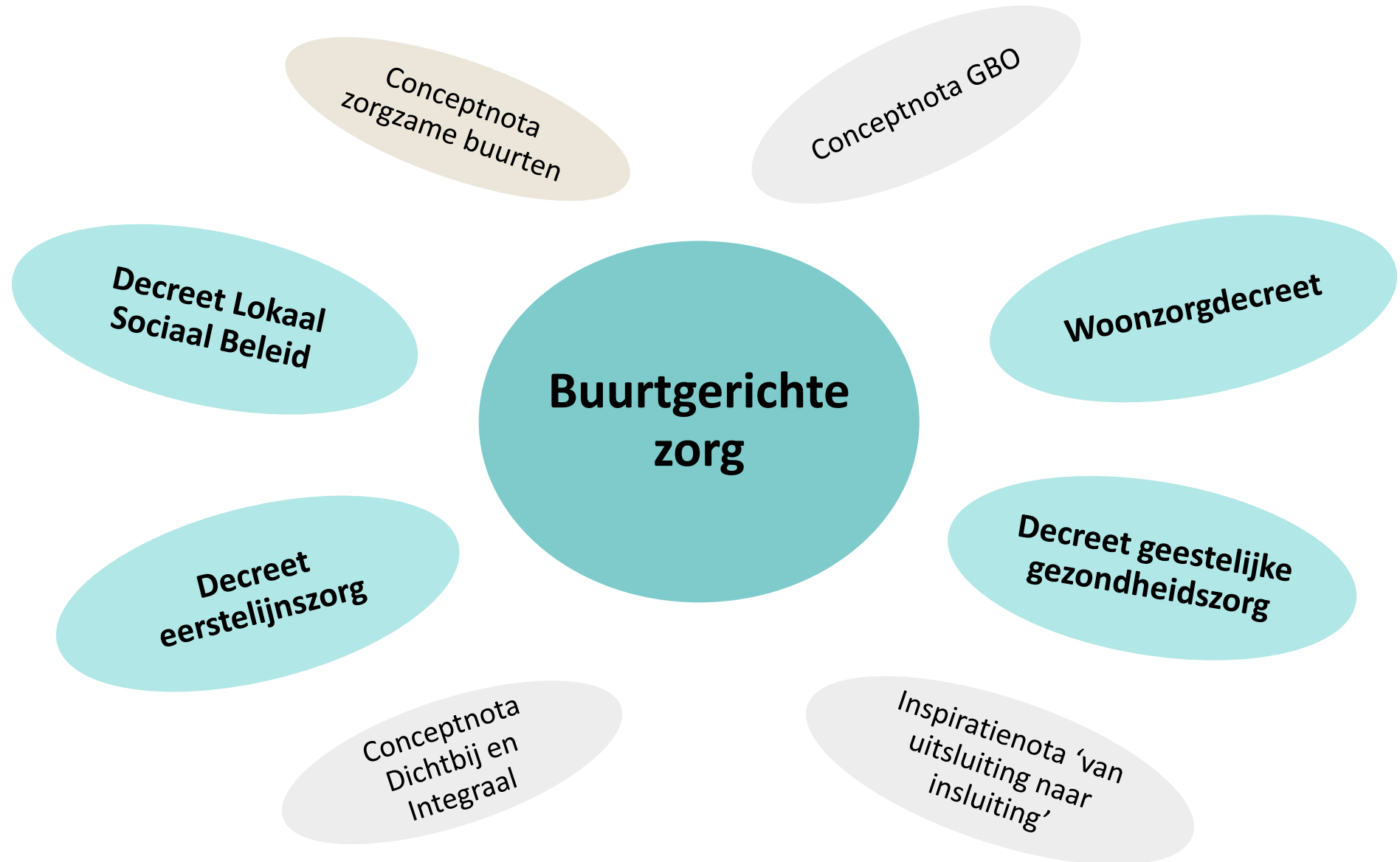
Buurtgerichte zorg

Actieve samenwerking op lokaal niveau op vlak van

- Welzijn
- Wonen
- Zorg

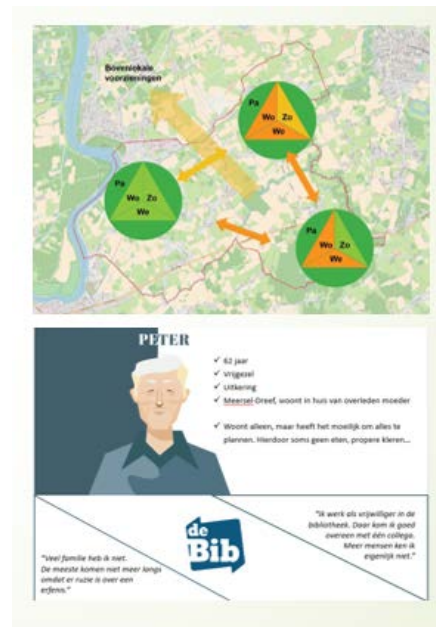
Bijlage: Het buurtzorgmodel

Ondersteuningspakket

- Tools voor een onderbouwde **omgevingsanalyse** (kwantitatief, kwalitatief, impact)
 - Tools om **onderbouwde en gedragen acties** te formuleren
 - Inspirerende **praktijkvoorbeelden** rond zorgzame dorpen met succesfactoren, randvoorwaarden en valkuilen voor de praktijk
 - Een **lerende omgeving** waar ervaringen rond zorgzame dorpen uitgewisseld kunnen worden
- ! Aandacht voor een **diversiteit** aan eindgebruikers, noden en wensen (bv. grote vs. kleine gemeente, stafmedewerker, schepen, verantwoordelijke van lokaal dienstencentrum, ...)

wonen

zorg

welzijn

Volgende stappen

- Uitwerken ondersteuningspakket (jan-sept 2019)
- 3 co-creatiesessies (mei 2019)
- Expertengroep (juni 2019)
- Piloottest ondersteuningspakket (november 2019 – juni 2020)
- Finaliseren en verspreiden ondersteuningspakket (december 2020)

“Zorgzame dorpen- naar handvatten voor de praktijk”: help jij mee?

Het ondersteuningspakket “zorgzame dorpen” kan maar werken als het op maat is van de eindgebruikers. Tijdens de uitwerking van het project hebben we jou dan ook nodig!

Concreet zoeken we:

- ✓ lokale ambtenaren uit de Provincie Antwerpen die tijdens het project hun mening willen delen
- ✓ gemeenten uit de Provincie Antwerpen die mee willen werken aan de piloottest van het ondersteuningspakket

Heb je interesse om mee te doen? Laat het ons alvast weten!

Naam:

Functie:.....

Organisatie:

E-mailadres:.....

- Ik heb interesse om mijn mening en ervaringen te delen tijdens de uitwerking van het pakket (vb. via deelname aan een (groeps)gesprek, enquête ...)
 - Ik heb interesse om met mijn organisatie mee te werken aan de piloottest van het ondersteuningspakket
-

Help jij mee?

Provincie Antwerpen

- Herman De Pauw (herman.depauw@provincieantwerpen.be)

VONK3 Thomas More

- Leen Heylen (leen.heylen@thomasmore.be)
- Joke Coussement (joke.coussement@thomasmore.be)

P.PUL LEUVEN

- Pascal De Decker (pascal.dedecker@kuleuven.be)